

νεῖς καὶ τοὺς ἀναρρήσωνύοντας ἵνα προφυλάττωσι δῆθεν αὐτοὺς ἀπὸ πάσης ἔλαχερᾶς ἀτμοσφαιρικῆς ἐπηρείας. Αἱ δῆθεν προφυλάξεις αὐται εἰσὶν δι μέγιστος τῶν ἀσθενῶν καὶ τῶν ἀναρρήσωντων πολέμιος. Πρώτισος κανάν, ὃν πρέπει νὰ τηρῶμεν ἐν τῷ διωματίῳ τῶν ἀσθενῶν ἢ ἐν ταῖς αἰθούσαις τῶν νοσοκομείων, κανάν οὐ ἄνευ δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι πάντες οἱ λοιποὶ καθίσανται περιττοὶ, εἰναιοῦτος, νὰ κατορθώσωμεν ὅπως ἄνευ ψύζεως τοῦ ἀσθενοῦς ἀναπνέη οὗτος ἀρέχτοσφεροὶ καθαρὸὶ ὅσον καθαρὸὶ εἰναι δὲ ἐκτὸς τοῦ διωματίου ἀήρ. Πάντες οἱ περὶ τὴν νοσηλείαν τῶν ἀσθενῶν ἀσχοληθέντες διδάσκουσι τὴν συνεχῶς παρ' ἡμῖν παραγγινωρίζομένην ἀλήθειαν ταύτην. Ἡ διορυαστὴ φιλάνθρωπος Κυρίκη Nightingale, ἐν τῷ περὶ νοσηλείας ἀρρήστων πονήματι αὐτῆς (Notes on nursing, κτλ.) ἀναγράφει τὸ ἀξιωμα τοῦτο ἐν κεφαλίδι, συνεχῶς δὲ καὶ ὑφ' ὅλας τὰς μορφὰς πραγματεύεται καὶ ἐπανέρχεται εἰς τοῦτο. Μεθ' ὅσα ἔξεθεταιν ἀνωτέρω περιττὸν ὅλως ν' ἀναπτύξωμεν τὸ ἀπολύτως δρόδον τῶν παρατηρήσεων τούτων τῆς ἐπιστημονικῆς νοσηλείας. Ἀληθῶς, δὲ ἀήρ ἀνεπαρκής καὶ μεμολυσμένος καταβάλλει ταχέως τοὺς δυρεῖς, πολλῷ μᾶλλον προώρισται νὰ καταβάλῃ τοὺς ἀσθενεῖς δι πνιγηρὸς καὶ μεμολυσμένος ἀήρ τῶν διωματίων αὐτῶν, καθιστάμενος συχνάκις πρόσκομμα ἀνυπέρβλητον εἰς τὴν θεραπείαν καὶ εἰς τὴν ἀναρρήσων αὐτῶν. Γινώσκομεν πλείστους ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν, οἵτινες ἐδιδάχθησαν τὸ σφαλερὸν τῶν τοιούτων ἰδεῶν των, διὰ τῆς ἀπωλείας τῆς ζωῆς αὐτῶν ἢ τῆς ζωῆς φιλτάτων αὐτοῖς. Συνιστῶμεν ἐπὶ τούτοις τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐπὶ τοῦ προκειμένου λίαν πρακτικῶν παραγγελιῶν τοῦ Δ^ο Νικολάου Μακκῆ (Περὶ ροσηλείας ἀρρώσων, κτλ.)

Παραλείποντες τὴν ἐκ διαφόρων αἰτίων προκύπτουσαν ἐνίστετε εἰδίκες μιασματικὴν τοῦ ἀέρος κατάστασιν, ητοις γεννᾷ ποικίλας νόσους, συμπεραίνομεν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω, διτὶ ή ἐκ τῆς φυσικῆς, ἐκ τῆς χημείας καὶ ἐκ τῆς φυσιολογίας θεωρίας καὶ ἡ καθημερινὴ πεῖρα διδάσκουσιν, διτὶ ή συνεχῆς ἀνακρέστις τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος εἰναι ὅρος ἀπαρκίτητος τῆς διατηρήσεως τῆς δυγείας τοῦ μὴ νοσοῦντος ἀνθρώπου, τῆς θεραπείας δὲ καὶ ἀναρρήσωσεως τοῦ πάσχοντος καὶ τοῦ ἀναρρήσωντος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΤΥΠΑΛΔΟΣ.

ΤΙ ΕΣΤΙ ΠΑΤΡΙΣ

Ἡ πατρὶς, δὲν εἰναι, ὁ Ἑλλήνων πατέρες, ή πεδιάς ἢ διάρροισι, ή σαυρὸς τῆς ἐκκλησίας τοῦ χωρίου σας, ή ὁ καπνὸς τῶν ἐστιῶν δυμῶν δι αναβίνων εἰς τὸν ἀέρον, οὐδὲ ή κορυφὴ τῶν δένδρων δυμῶν, οὐδὲ ή μονότονος τῶν ποιμένων σας ὡδή. Ἡ πατρὶς εἰναι ή Θεσσαλία διὰ τὸν Ἀκρανῶν, ή Κύπρος, ή Κρήτη διὰ τὸν Ἀθηναῖον,

δ' Ὁλυμπος, δ' Πίνδος, δ' Ἀθως διὰ τὸν δρεινὸν Ἀρκάδη, καὶ τὸν ἀγέρωχον τοῦ Ταῦγέτου δρεσεῖδιον. Ἡ πατρὶς εἰναι ἀπαστος ή Ἑλλὰς ἀπὸ τοῦ Αἴμου μέχρι τοῦ Μαλέα, ἀπὸ τοῦ Ιονίου μέχρι τοῦ Φοινικίου πελάγους. Ἡ πατρὶς εἰναι δοσον τῆς ὁραίας γῆς μέρος λαλεῖ τὴν γλώσσαν, τὴν ἀρμονικὴν Ἑλληνικὴν μας γλώσσαν, εἰναι δὲ τοὺς παλμοὺς τοῦ στήθους δυμῶν, εἰναι δὲ ἐνότης τῆς θρησκείας, εἰναι δὲ σπονδὴ τοῦ αἴματος ἢ ἐξ ὅλων τῶν ἄκρων τῆς Ἑλληνικῆς γῆς προσέφερον οἱ ἀδελφοί, οἱ γονεῖς μας, εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἀνορθωθείσης πατρίδος μας. Ἡ πατρὶς εἰναι ή κοινότης τοῦ Ἑλληνικοῦ ὄντος μας, εἰναι δὲ γλυκύτατος καὶ ιερώτατος τῆς ἐλευθερίας δεσμός. Ἡ πατρὶς εἰναι τὸ ὁραῖον τοῦ οὐρανοῦ μας κυκνῶν, εἰναι δὲ γλυκὺς ἥλιος δοτις μας φωτίζει, εἰναι δὲ γαληνιαία θάλασσα ητοις μας περιβρέχει, εἰναι αἱ εὔφοροι γαῖαι, αἱ ἀπὸ τῆς θράκης καὶ τοῦ Εὐξείνου μέχρι τοῦ Διβυκοῦ ἐκτενύμεναι πελάγους. Ἡ πατρὶς εἰναι δοιοὶ δυμῶν οἱ συμπολίται μεγάλοι καὶ μικροί, πλούσιοι καὶ πένητες. Ἡ πατρὶς εἰναι τὸ θύνος, τὸ δοποῖον δρεῖλομεν ν' ἀγαπῶμεν, νὰ σεβώμεθα, νὰ δουλεύωμεν καὶ νὰ ὑπερασπιζώμεθα δι' ὅλων τῶν διανοητικῶν μας δυνάμεων, δι' ὅλης τῶν χειρῶν μας τῆς ἴσχυος, δι' ὅλης τῆς ἐνεργείας καὶ δι' ὅλης τῆς ἀγάπης τῆς ψυχῆς δυμῶν.¹

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * * Ἐθνικότης ταπεινούμενη, δμοιάζει ποταμῷ στειρεύσαντι καὶ ἀποξηρανθέντι. Ἀποκαλύπτει τοὺς κροκοδείλους, οἵτινες ἐν τῇ Ἰλίᾳ αὐτοῦ ἐκρύπτοντο βαθύτατα. (Edgar Quinet.)

* * * «Ἐπτὰ πόλεις ἐλληνικαὶ ἥρησαν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ὁμήρου ὑπὲρ αὐτοῦ, ἐνῷ ζῶν καὶ τὰς ἐπτὰ εἶχε διατρέξει ἐπαιτῶν ἀρτον», εἰπεν διστρέλης, στιγματίζων τὴν ἀγνωμοσύνην τῶν ἀνθρώπων. Ἑλληνικὴ δὲ καὶ πατροπαράδοτος ἡ ἀρετὴ τῆς μετὰ θάνατον εὐγνωμοσύνης, διαπεραιωθεῖσα μέχρι δυμῶν ἀλώθητος καὶ διὰ τῶν φιλανθρώπων παραγγελμάτων τοῦ Εὐαγγελίου. «Τὸν γάρ μη δοτα ἀπαξ εἴωθεν ἐπαινεῖν», εἰπε καὶ δὲ ἐθνικὸς Θουκυδίδης. (N. Δραγούμης.)

* * * Ἡ ἀπάντησις τοῦ ἀρχαίου Σπαρτιάτου πρὸς τὸν οὐδόν του, δοτις παρεπονεῖτο διτὶ τὸ ξεφός του ἥτο βραχὺ, «Μάκυνέ το δι'ένδος βήματος ἐμπρὸς», δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς οἰανδήποτε περίστασιν τοῦ βίου.

* * * Σταθερὰ ἀπόφασις ἰσοδυναμεῖ πρὸς βιθυτάτην σοφίαν. (Ναπολέων Α').

* * * Ἡ θέλησις εἶναι καὶ δύναμις.

* * * Τρία τινὰ διηρέξαν σύγχρονα εὐθὺς ἐν τῇ δημιουργίᾳ: — «Ο ἀνθρώπος, ή ἐλευθερία καὶ τὸ φῦλος. (Κελτικὸν λόγιον.)

1. Ν. Δραγούμης.